

Kritisk massa

Vad betyder det och hur ska vi planera
för det?

Lag om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet 12.6.2009/410

1 § **Tillämpningsområde** ([30.12.2010/1331](#))

Denna lag tillämpas på ordnandet av hälsoskyddsuppgifter enligt de lagar som anges i 21 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen ([1326/2010](#)) som gäller individer och livsmiljö (*miljö- och hälsoskydd*) i en kommun eller som kommunalt samarbete.

2 § **Ordnandet av miljö- och hälsoskydd**

En kommun som själv sörjer för miljö- och hälsoskyddet ska, för att ordna uppgiften och möjliggöra en ändamålsenlig arbetsfördelning och specialisering, för denna uppgift ha personalresurser som motsvarar minst 10 årsverken.

Om en kommun inte har sådana personalresurser som avses i 1 mom., ska den tillsammans med en eller flera andra kommuner bilda ett samarbetsområde. För skötseln av uppgifterna inrättas då ett sådant gemensamt organ för samarbetsområdets kommuner som avses i 77 § i kommunallagen ([365/1995](#)), eller så sköts samarbetsområdets uppgifter av en samkommun.

För ordnandet av miljö- och hälsoskyddet i en kommun eller ett samarbetsområde svarar ett enda organ, som till sitt förfogande ska ha personalresurser som motsvarar minst 10 årsverken.

Lag om samarbetsområden forts.

3 § Undantag från ordnandet av miljö- och hälsoskydd inom ett samarbetsområde

När ett samarbetsområde bildas kan undantag från kravet på personalresurser motsvarande 10 årsverken göras, om

- 1) det på grund av skärgård eller långa avstånd inte är möjligt att bilda en funktionell helhet, 2) det behövs för att trygga de finsk- eller svenskspråkiga invånarnas språkliga rättigheter,
- 3) det behövs för att trygga de rättigheter som gäller samernas språk och kultur, eller
- 4) ett tillräckligt och högklassigt ordnande av miljö- och hälsoskyddsuppgifter i kommunen eller samarbetsområdet kan säkerställas på annat sätt.

Statliga förslag

- Statskontoret 2015:17
- Livsmedelsverket 2016 Regeringsrapport
- Miljötillsynsutredningen 2016:04

SKL:s synpunkter med Kritisk massa

- Kritisk massa är inte definierat
- Oklart tillsynsuppdrag
- Oense om förutsättningar
- "Kundnytta" kopplad till kostnader

Sammanslagning - kommentar

- Kontrollen är väldigt viktig för andra kommunala uppdrag
  - Dricksvatten med beredskap
  - PBL-planering
  - Kommunens egna klimat/miljöarbete.
  - Undvika stuprörstillsyn ex PFAS.

Lösningar?

- Avtal
  - Underlätta möjligheterna till avtalsbaserade samarbeten mellan kommuner
- Tillsynssystem
  - Normerande kontroll
  - Precisera kontrollansvaret mellan stat och kommun.
  - Systemet måste underlätta delegation och återkallande av kontroll/tillsyn.
- Krav
  - Tillräcklig kompetens och erforderlig leverans av myndighetsarbete
  - Förutsätter att kommuner samarbetar med varandra

Vad behövs för att öka likvärdighet och lyckas med tillsynsuppdraget?

- **Lösningar**

- SKL:s tankar?
- Egna förslag?

Diskutera i 10 min sinsemellan